

TRONDHEIMAR

frå Ofoten

M.M. $\frac{3}{4}$ = 144-160

Heile dansen: Vals: - - -

MM $\frac{3}{4}$ = 84-96

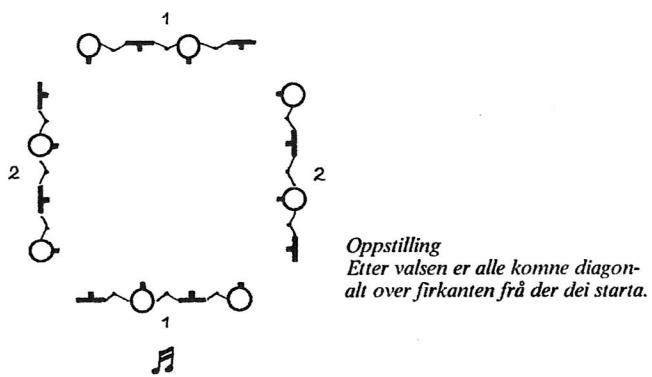
S S (S s)

S S (S s) (S S S s) (S S S s) (S S S s) (S S S s)

OPPSTILLING 8 par i firkant, to par på kvar side (sjå teikning). Alle dansarane som lagar ei side i firkanten, kan halda saman, og då held ytste gut lågt hoftefeste, og ytste jente held i stakken med ledig hand. Dei kan også stå parvis med det lette taket. Då held alle jenter i stakken med ledig hand, og alle guitar held lågt hoftefeste. Sida som har ryggen til musikken og sida beint imot er einarsider. Dei andre to er toarsider.

TAK For ledig hand: Jenta held i stakken, og gutane har lågt hoftefeste.
Samdanstak 2.

STEG Vals (STS/Ss), bytomfotsteg frå feiar (SSSs), gåsteg I (S), sluttsteg (2 sviktar).

Takt 1-8, 1-8

Alle para dansar vals 1/2 runde i ring mot sola (16 steg)

Gut og jente tek samdanstak 2 og dansar 16 takter med sols vals etter kvarandre i ring mot sola til dei er komne halvvegs rundt ringen. På dei siste taktene av valsens stoggar dei og lagar firkant att. Dansarane på kvar side i firkanten har no komme rundt til sida beint imot. Alle para er då komne diagonalt over firkanten frå plassen der dei starta.

*Takt 9-10
Takt 11-12*

Einarsidene mot kvarandre og helser – 2 gåsteg og sluttsteg
Einarsidene frå kvarandre og helser – 2 gåsteg og sluttsteg

Alle på dei to einarsidene tek til med V foten og går 2 små gåsteg og eit sluttsteg (Ss) mot kvarandre. Dei set ledig fot innåt og helser paret dei møter med ei lita helsing sist i sluttsteget. Så tek dei til med H foten og går 2 små gåsteg og eit sluttsteg attende til plass og stoggar med ei lita helsing. Toarsidene står i ro og ventar.

<i>Takt 9-10</i>	Toarsidene mot kvarandre og helser – 2 gåsteg og sluttsteg
<i>Takt 11-12</i>	Toarsidene frå kvarandre og helser – 2 gåsteg og sluttsteg No dansar alle på toarsidene sameleis som einarsidene gjorde, og einarsidene står i ro og ventar.
<i>Takt 13-16,</i> <i>13-16</i>	Kjede 1/2 gong rundt ringen attende til opphavleg plass – 8 bytomfotsteg Gut og jente snur mot kvarandre, tek saman h. i h. hand og dansar kjede, gutane mot og jentene med sola. Dei tek til med V foten og brukar 8 bytomfotsteg til dei møtest att. Då er dei komne attende til den plassen dei hadde då dansen tok til.

Etter kjeda tek dansen til på nytt med vals. Dansen kan også dansast med 6 eller 4 par i kvar oppstilling. Når ein dansar med 6 par, kan det stilla opp to par på kvar av einarsidene og berre eitt par på kvar av toarsidene. I valsen byter alle sidene plass med sida beint imot som vanleg, og alle kjem til eigen plass etter kjeda.

Når 4 par dansar, vert det annleis. Då stiller eitt par opp på kvar side, og para når ein heil gong rundt ringen så kvart par kjem attende til sin eigen plass etter valsen. Dei dansar også kjeda ein heil gong rundt ringen og attende til eigen plass.

OPPLYSNINGAR

Denne dansen vart fyrste gongen prenta i Nynorsk Vikeblad nr. 6 1934:34, og Klara Semb skriv som innleiing: «Nordlendingane er selskapskjære, og iser i gamle dagar, då dei store handelshusa stod i sin beste brage, vart det halde mange store og gilde lag, fortel Daniel Hægstad. Dei brukar då å senda bod på dei mest kjende bygdespelemennene som sette si æra i å spela so mange fine slåttar som råd var... Han kunde og ein fin gammal turdans frå Hamnes i Ofoten som han kalla Trondheimar.»

Dansen kom med i NF II 1935 med heimfestinga «(Hamnes i Ofoten. Etter Daniel Hegstad, 69 år)». Daniel Hægstad (1864- 1950) var fødd og oppvaksen i Lødingen. Han var lærar på Andenes det meste av sitt vaksne liv, men han budde hjå sonen på Levanger dei siste åra. D.H. er m.a. kjend for å ha skrive ned folkemusikk frå Lødingen. Stadnamnet Hamnes i Ofoten har valda ein god del bry. Ein av dei vestlegaste gardane i Lødingen kommune heiter Hamnes, og det finst Hamnes i Hamarøy og Hamnes i Ballangen, men kva for ein av desse stadene det var, veit me ingenting om.

I føreordet til NF III 1952 skriv Klara Semb om namnet på dansen: «Feiar med vals og Trondheimar har same musikken. Slått nr. 21 (her nr. 62) kan ein fylgja frå Ringerike til Ofoten; men dansane er helt ulike. Pardansen som vart kalla med både namna, fekk namnet «Feiar med vals» i N.F. II. Då eg fleire år seinare teikna ned kvadrilja frå Ofoten med same namnet, vart han døypt «Trondheimar», så ein kunne skilja dansane frå kvarandre.» Det ser såleis ut til at dansen her skulle hatt namnet Feiar med vals, men revisjonsnemnda fann det ikkje sikkert nok til å gjera eit såpass problematisk namnebyte. I gamle notebøker og andre kjelder frå 1800-talet er Trondhjemmer eller jamvel Bergenser vanlege parallelnamn på Feiar med vals, dvs. feiarmelodiar med eit tillegg av vals først eller sist. I desse kjeldene kjem valsen oftast til slutt.

Det finst eit stort handskrive notehefte i Klara Semb-samlinga, skrive av Daniel Hægstad, med 106 nummer folkemusikk, stort sett frå Lødingen. Klara Semb har teke fleire slåttar derifrå, også ein som ho har knytt til denne dansen. Det er nr. 64 her i boka, og Hægstad gjev slåtten signaturen P.D. Det står truleg for Peder Danielson, som var far hans.

Denne slåtten har både hjå Hægstad og i NF II 1952 8 takter repetert som siste vek. Det vanlege i feiarar er 4 takter repetert, og veket er i røynda eit 4-taktsmotiv som hjå Hægstad vert teke opp att 4 gonger. Det kan tenkjast dette er ein tilfeldig feil eller eit avvik frå vanlege mønster. I alle høve har dansen i alle utgåver berre hatt 8 bytomfotsteg til denne delen av musikken. For å få dans og musikk til å høva saman og for å få slåtten inn i det normale feiarmønsteret, har me skrive firetaktsmotivet berre ein gong med repetisjon i NF-tu.

Nr. 62 som Klara Semb skriv om (sjå ovanfor), finst det òg ein variant av i denne samlinga med same signatur. Den skil seg noko frå den Klara Semb brukar, etter Thor Ødegaard på Romerike.

64 TRONDHEIMAR/FEIAR MED VALS

M.M. $\downarrow \approx 144-160$ F

1. F V 2. F 3. 4. 5. 6.

MM $\downarrow \approx 84-96$ 9. Dm 10. Dm 11. A⁷ 12. A⁷ 13. Dm C⁷ 14. F

11. Dm 12. A⁷ 13. Dm C⁷ 14. F

15. C⁷ 16. C⁷ 17. F 18. C⁷ 19. F

Denne slåtten har tidlegare vore prenta i NF III-52 og er henta frå den handskrivne notesamlinga etter Daniel Hægstad, Lødingen, nr. 15. Sjå elles musikkmerknad for Trondheimar frå Ofoten. Bogestroka er henta frå originalen.